

Zijn stem

Maar liefst 383 duizend hits, als je Thomas Quasthoff *googlet*. Een groot klassiek zanger uit Duitsland die op alle beroemde podia van de wereld heeft gestaan, met alle grote dirigenten en orkesten heeft gewerkt. Een Grammy heeft hij ook op zijn naam staan. Grote politici – Clinton, Schröder, Blair – heeft hij de hand geschud. Nou ja, de hand geschud? Daar zit het hem nu in. Thomas Quasthoff is één van de twaalfduizend softenonkindjes in de wereld. Geboren in 1959 en nu 132 cm lang, zonder kniegewrichten, zonder armen en dijbenen. Met de nodige zelfspot vergelijkt hij zijn 'armen' met de flippers van een zeehond. Zijn motto: medelijden krijg je voor niks, afgunст moet je verdienen.

In een ruim driehonderd pagina's tellend boek tekent zijn broer Michael, het levensverhaal van Thomas op. Het begint niet voor niets in New York, voor het optreden van Thomas in de Fisher Hall met het New York Philharmonic onder leiding van Colin Davis. 'If you can make it in New York, you can make it everywhere.' Voor mij is dat ook de stad die écht handicap-vriendelijk is. Elke stadsbus is rolstoeltoegankelijk; in restaurants dichtbij de deur een tafel met daarop het vriendelijke verzoek om plaats te maken als iemand met een handicap binnenkomt. Thomas groeit op in een liefdevol gezin. 'Mama, waarom ben ik zo bijzonder?', vraagt de kleine Thomas. 'Ach Thommietje, omdat wij trots op je zijn en veel van je houden.' Beide ouders bezaten de sterke wil beide zonen gelijke kansen te geven en die, om die kansen te bereiken, ook geen halve maatregelen namen. Zoals hij zelf schrijft: 'Ik kreeg dezelfde draaien om mijn oren als mijn broer.' Hilarisch is het verhaal waarin de vader ten einde raad als reddingsmiddel een uitgekookte paardendarm als katheter in de strijd werpt. En dat geeft, naast het rijdende houten geraamte om Thomas zelf rechttop te kunnen laten lopen, inderdaad de ommekeer naar zelfstandigheid.

Maar eerst moet 'het internaat' nog worden overwonnen, met de draak Maaltand, een soort mrs. Bullstronk uit *Mathilda* van Roald Dahl aan het hoofd. Gelukkig komt de flower power en slaat onze 'Dennendal-tijd' ook

in Duitsland aan. En Thomas kan naar een gewone school en groeit als een gewone jongen op. 'Nu wordt beloond dat mijn ouders vanaf het begin geen valse schaamte hebben getoond en het kreupele kereltje niet hebben verstopt, maar precies zo hebben behandeld als grote broer Michael.'

Het zijn de eerste tachtig bladzijden die je bekoren. De resterende tweehonderd zijn één grote opsomming van Duitse feiten en van optredens en grote namen. Thomas Quasthoff als mens met gevoel en emotie leer je niet kennen. En de drie vriendinnen die hij blijkbaar heeft (gehad) worden en passant in de laatste dertig bladzijden met een enkele passage geduid. Hij bekent wel kleur, dat is sportief en ik meen dat hij hiermee juist de (gelijk)waardigheid van de gehandicapten een grote dienst bewijst. 'Het zou me storen wanneer ik als modelinvalide werd gepresenteerd.' 'Wat helpen mijn ervaringen een softenonslachtoffer zonder armen en benen, als hij niet kan zingen of als een Picasso met de mond kan schilderen? Helemaal niets.' 'Wanneer kranten, radio en televisie steeds weer met de oude gehandicaptenverhalen aankomen, vind ik dat alleen maar vermoeiend en brom ik mijn standaardzin: "Ik ben één van de tachtig miljoen gehandicapte Duitsers, maar bij mij zie je het meteen."'

Voordat ik gevraagd werd *Mijn stem* te recenseren had ik net *Joe Speedboot* van Tommy Wieringa gelezen, genomineerd voor de AKO literatuurprijs 2005 en de Libris literatuurprijs 2006. Een roman over de zwaar gehandicapte Fransje. De emoties, seksuele gevoelens, emancipatie, de relatie tot zijn ouders en vrienden, het raakt je en je komt nader tot de hoofdpersonen, je leert ze kennen. *Mijn stem* is voor mij het te dikke boek van de grote, kleine man die zijn handicap heeft overwonnen via zijn grootste talent. Dat doet hij met veel gevoel voor humor, understatement, zelfinzicht en doorzettingsvermogen. Maar wie is Thomas Quasthoff? Ik heb hem éénmaal live horen optreden. Ik luister het liefst naar zijn stem!

Hetti Willemse

Thomas Quasthoff; *Mijn stem*, opgetekend door Michael Quasthoff, uitgeverij Mets en Schild, Amsterdam, 316 pag., ISBN 90 5330 46 65

Hetti Willemse is directeur van de Stichting Art as Well/ Een hele Kunst. Art as Well/ Een hele Kunst streeft na dat toptalenten en topkunstenaars met een handicap een gelijke plaats in de samenleving en in de wereld van kunst en cultuur hebben. Hetti Willemse is tevens directeur van Publicarea.
www.eenhelekunst.nl
www.publicarea.nl